

Реакција на текст [Момчила Пантелића "Операција - адаптација"](#) (Политика, 23. 1. 2011)

Са п

ажњом пратим коментаре господина Момчила Пантелића и поштујем његов истраживачки напор који помаже читаоцу да из мноштва дневних вести препозна суштину и шире процесе. Тако сам пришао и његовом коментару „Опарација – адаптација“. Процес прилагођавања новим односима моћи у свету, што је тема коментара, је несумњив и својствен како малим и средњим земљама тако и великим силама и међународним организацијама. Све што је наведено у коментару, по мом мишљењу је значајно и на месту. Међутим, чини се да, за целовито и објективно информисање, недостаје по нека чињеница, бар приближно важна као и наведене.

„И нама предстоји операција – адаптације“, упозорава аутор. Од захтева Европског парламента постављених у управо усвојеној резолуцији којима се Србија мора „адаптирати“ аутор помиње, истина примерице, само два: „да се битно побољша правосуђе, појача борба против корупције.“ Остаје, бар мени нејасно, зашто нису наведена и друга два – да Београд у предстојећим преговорима са Приштином не помиње питање статуса Покрајине Косово и Метохија и да укине „паралелне институције“ на северу Косова. Не верујем да би њихово навођење узело превише простора. Још ми је теже да предпоставим да је у питању селективни приступ аутора, иако, да су наведени, ти услови, вероватно би захтевали да се и неке оцене у коментару „адаптирају“, или комплетирају. Јер, захтеви ЕП у вези са Косметом засигурно нису добра илустриција за оцену да „захтеви ЕУ подупиру давнашње, а још неостварене, жеље овдашњих грађана“.

Иначе, мишљења сам да је легитимна тежња Србије да тражи кандидатуру и да тежи пуноправном чланству у ЕУ. Том легитимном циљу не треба и не сме се подредити сваки национални и државни интерес, поготову, томе се не сме жртвовати суверенитет и територијални интегритет земље. Србија је, по питању Косова и Метохије и до сада много, ако не и превише, учинила у својој „операцији адаптације“ према ЕУ – прихватила је фамозних „шест тачака Генералног секретара УН“ и никада није инсистирала да се сведе рачун да ли је договор испоштован и шта је њиме постигнуто; прихватила је Еулекс као „статусно неутралну“ мисију ЕУ иако је било потпуно јасно да мисија чији је смисао,

једина сврха постојања, успостављање институција и правног система независне државе, не може бити „статусно неутрална“, не може бити на једнакој дистанци и од концепта државе и од концепта покрајине унутар Србије; закључила је споразум о режиму на граници (административној линији), иако је јесно да је то кораак ка пирзнавању границе; преко ноћи је напустила своју резолуцију која је била објављена и примљена, углавном, са одобравањем у домаћој јавности и већем делу светске заједнице, и прихватила резолуцију по вољи Вашингтона и Брисла (познату као „компромис“ Србије и ЕУ, иако је у њој тешко наћи став, део или формулацију који представља препознатљиви интерес Србије).

Аутор цитира нобеловца Пола Кругмана и његову похвалу Европској унији као „вероватно најдостојанственије друштво у људској историји... које комбинује демократију, људска права и индивидуалну економску сигурност“... Т следе, затим, похвале ЕУ од стране шпанског филозофа Фернандоа Саватера објављени у лондонском „Гардијану“, коментар немачког „Шпигла“.

Рецимо да све то стоји, да није реч ни о каквим претеривањима. Оставимо по страни и такве „адаптације“ као што су - јавна оцена немачке канцеларке Ангеле Меркел да је у Немачкој пропао концепт мултикултурног друштва и сличне поруке из Рима, Париза, Хага...

Али, похвале ЕУ, или позиви на „реализам“, не би смели да нас наведу на једностраност, на помисао да је ЕУ рај на земљи вредан сваке жртве и понижења. Иако су три Југославије иза нас а Србија данас засебна држава, није упутно губити из вида да су и ЕУ и нарочито њене најснажније чланице појединачно, имале важну улогу у разбијању Југославије и стварању стереотипа о ексклузивној српској кривици (Геншер, Бадинтер, Солана). Оне су такође имале врло значајну улогу у агресији НАТО на Србију (СРЈ) 1999. године која, по свим правилима међународног права, представља злочин против мира и човечности. Интерес за чланство у ЕУ не значи да треба заборавити, да је фински тим патолога на челу са др Хеленом Рантом, за потребе ЕУ сачинио извештај о „случају Рачак“, предао га централи ЕУ у Брислу из које никада није угледао светлост дана. А управо Рачак је послужио као оправдање за агресију коју ће наредити Хавијер Солана, тадашњи ГС Алијансе и потоњи Високи представник ЕУ за безбедност и спољну политику. Ко је у Брислу и из којих разлога „затурио“ извештај финских патолога, ко га и данас држи у фијоци?

Улога ЕУ према Србији током протекле две деценије није била ни конструктивна, ни принципијелна, ни морална. „Водила се проковска, проалбанска, прохрватска,

прословеначка политика против Србије“, каже за ваш лист европски парламентарца Мартин Граф („Политика“, 23.1.2011, стр. 5).

Али, оно што је за Србију данас најважније, то је да себи одговори на питање - не да ли су ЕУ и њене најутицајније чланице водиле непринципијелну, па и неморалну политику према Србији и српском народу, не чак ни да ли су ЕУ и њене најутицајније чланице свесне такве своје политике и улоге - већ пре свега, на питање – да ли су се ЕУ и њене најутицајније чланице суочиле са истином о својој улози и својој политици према Србији и српском народу током протекле две деценије? Верујем да је то суочавање кључно за будућност ЕУ и за односе Србије и ЕУ?

Свој коментар „Операција – адаптација“ аутор закључује да је „најсигурније, као и у екологији, бити прилагођен околини“. Да, свакако. Али, околину треба добро знати. А ако је реч о ЕУ, не треба јој ласкати.